

ପଢ଼ୁଆ ସୋଫିଆକୁ ବୋୟନିଆର	୧୯୧୮ ଖ୍ରୀ.ଅ.	— ଜର୍ମାନୀ ସମ୍ରାଟ କାଇଜର ଦ୍ଵିତୀୟ ଉଲ୍‌ରିଖମ୍‌ଙ୍କର ସ୍ଵେଚ୍ଛାକୃତ ଭାବେ ରାଜଗାଦି ତ୍ୟାଗ ଏବଂ ହଲାଣ୍ଡ ଦେଶକୁ ପଳାୟନ ।
୧୯୧୪ ଖ୍ରୀ.ଅ. — (ଜୁଲାଇ ୨୮) ପ୍ରଥମ ବିଶ୍ଵଯୁଦ୍ଧର ସୂତ୍ରପାତ ।		
୧୯୧୫ ଖ୍ରୀ.ଅ. — ଇଟାଲୀ ମିତ୍ରଶକ୍ତି ପକ୍ଷରେ ଯୁଦ୍ଧରେ ଯୋଗଦାନ ।	୧୯୧୯ ଖ୍ରୀ.ଅ.	— ପ୍ରାୟ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ କ୍ଲିମେନ୍ତ ସ୍ଟେଫାନୋଭିଚ୍‌ଙ୍କ ପଦାବତୀରଣରେ ପ୍ୟାରିସ୍ ଶାନ୍ତି ସମ୍ମିଳନୀ ଆରମ୍ଭ ।
୧୯୧୭ ଖ୍ରୀ.ଅ. — ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର ଆମେରିକାର ମିତ୍ରଶକ୍ତି ସପକ୍ଷରେ ପ୍ରଥମ ବିଶ୍ଵଯୁଦ୍ଧରେ ଯୋଗଦାନ ଓ ରୁଷ୍‌ର ପ୍ରଥମ ବିଶ୍ଵଯୁଦ୍ଧରୁ ବିଦାୟ ।	୧୯୧୭ ଖ୍ରୀ.ଅ.	— (ଏପ୍ରିଲ ୨୭) ସର୍ବିଆ ଏକ ସ୍ଵାଧୀନ ରାଷ୍ଟ୍ର ରୂପେ ଗଠିତ ।

ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକସ୍ଥ ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀର ଉତ୍ତର

୧ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ୬୦ ଗୋଟି ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ଲେଖ ।

(କ) ପ୍ରଥମ ବିଶ୍ଵଯୁଦ୍ଧର ପ୍ରମୁଖ କାରଣ ହୋଇଥିବା କୃତନୈତିକ ବୁଦ୍ଧିଗୁଡ଼ିକ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

ଉ — (i) ଜର୍ମାନୀର ଚାନ୍‌ସେଲର ଅଟୋ ଭନ୍ ବିସ୍‌ମାର୍କ ପ୍ରଥମେ କୃତନୈତିକ ବୁଦ୍ଧି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କଦ୍ଵାରା ୧୮୭୧ ମସିହା ମେ ୧୦ ତାରିଖରେ ପ୍ରାନ୍ସ ଓ ଜର୍ମାନୀ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାକ୍‌ପର୍ତ୍ତ ଶାନ୍ତିବୁଦ୍ଧି ସ୍ଵାକ୍ଷରିତ ହୋଇଥିଲା ।

(ii) ୧୮୭୯ ମସିହାରେ ବିସ୍‌ମାର୍କ ଅଷ୍ଟ୍ରିଆ ସହ ଏକ ରାଜିନାମା ଏବଂ ୧୮୮୨ ମସିହାରେ ହି ରାଜିନାମାରେ ଇଟାଲୀ ଯୋଗଦାନ କରି ଜର୍ମାନୀ ତ୍ରିଶକ୍ତି ମେଣ୍ଟ ଗଠିତ ହେଲା ।

୧୮୯୪ ମସିହାରେ ରୁଷିଆ ଓ ପ୍ରାନ୍ସ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ସାମରିକ ବୁଦ୍ଧି ‘ଦ୍ଵିଶକ୍ତି ମେଣ୍ଟ’ ଗଠିତ ହେଲା ।

(iii) ଜର୍ମାନୀର କାଇଜର ଦ୍ଵିତୀୟ ଉଲ୍‌ରିଖମ୍‌ଙ୍କ ଆକ୍ରମଣାତ୍ମକ ନୀତିଯୋଗୁଁ ଇଂଲାଣ୍ଡ ୧୯୦୨ ମସିହାରେ ଜାପାନ ସହିତ, ୧୯୦୪ ମସିହାରେ ପ୍ରାନ୍ସ ସହିତ ଏବଂ ୧୯୦୭ ମସିହାରେ ରୁଷିଆ ସହ ବୁଦ୍ଧି ସ୍ଵାକ୍ଷରିତ କଲା ।

(iv) ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ଇଂଲାଣ୍ଡ, ରୁଷିଆ ଓ ପ୍ରାନ୍ସ ମଧ୍ୟରେ ‘ତ୍ରିମିତ୍ର ପକ୍ଷ’ ଗଠିତ ହେଲା । ଏହିପରି ଭାବରେ ପ୍ରଥମ ବିଶ୍ଵଯୁଦ୍ଧ ପୂର୍ବରୁ କୃତନୈତିକ ବୁଦ୍ଧିଗୁଡ଼ିକ ବିଭିନ୍ନ ଦେଶ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ଵାକ୍ଷରିତ ହୋଇଥିଲା ।

(ଖ) ପ୍ରଥମ ବିଶ୍ଵଯୁଦ୍ଧର ଆସନ୍ନ କାରଣ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

ଉ — ଏକ ସ୍ଥାନୀୟ ଘଟଣାକୁ କେନ୍ଦ୍ର କରି ପ୍ରଥମ ବିଶ୍ଵଯୁଦ୍ଧର ସୂତ୍ରପାତ ହୋଇଥିଲା । ତାହା ନିମ୍ନରେ ଆଲୋଚନା କରାଗଲା ।

(i) ୧୯୧୪ ମସିହା ଜୁନ୍ ୨୮ ତାରିଖରେ ଅଷ୍ଟ୍ରିଆ ସମ୍ରାଟଙ୍କ ପୁତୁରା ତଥା ଅଷ୍ଟ୍ରିଆ ରାଜଗାଦିର ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ଆର୍ଚ୍‌ଡୁଏନ୍ ଫ୍ରାନ୍ସିସ୍ ଫର୍ଡିନାଣ୍ଡ ଏବଂ ତାଙ୍କର ପତ୍ନୀ ସୋଫିଆକୁ ବୋୟନିଆର ରାଜଧାନୀ ସାରାଜେଭୋଠାରେ ଗାଢ଼ରିଲୋ ପ୍ରିନ୍ସିପ୍ ନାମକ ଜଣେ ଯୁବକ ହତ୍ୟା କଲେ ।

(ii) ଯଦିଓ ଏହି ହତ୍ୟାକାଣ୍ଡ ଅଷ୍ଟ୍ରିଆ ମାଟିରେ ହୋଇଥିଲା; କିନ୍ତୁ ହତ୍ୟାକାରୀ ସର୍ବିଆ ଜାତିର ଏବଂ ସର୍ବାଧିକ ଗୁପ୍ତ ସଙ୍ଗଠନ ‘ବ୍ଲାକ୍ ହ୍ୟାଣ୍ଡ’ ସହିତ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଥିବାରୁ ସର୍ବିଆ ଦେଶକୁ ଏଥିପାଇଁ ଦାୟୀ କରାଗଲା ।

(iii) ୧୯୧୪ ମସିହା ଜୁଲାଇ ୨୩ ତାରିଖ ଦିନ ଅଷ୍ଟ୍ରିଆ ଦଶଟି ସର୍ତ୍ତ ସମ୍ବଳିତ ଏକ ଚରମ ପତ୍ର ୪୮ ଘଣ୍ଟା ମଧ୍ୟରେ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ସର୍ବିଆ ନିକଟକୁ ପଠାଇଲା ।

(iv) ସର୍ବିଆ ଉକ୍ତ ସର୍ତ୍ତଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବା ପଳରେ ଅଷ୍ଟ୍ରିଆ ୧୯୧୪ ଜୁଲାଇ ୨୮ ତାରିଖରେ ସର୍ବିଆ ବିରୋଧରେ ଯୁଦ୍ଧଘୋଷଣା କଲା । ଏହାର ସାତ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଇଟାଲୀ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ଇଉରୋପୀୟ ରାଷ୍ଟ୍ର ତଥା ଜାପାନ ଦୁଇଟି ପରସ୍ପର ବିରୋଧୀ ମେଣ୍ଟ ଗଠନ କରି ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପକ୍ଷରେ ଏହି ଯୁଦ୍ଧରେ ଯୋଗଦେଲେ । ଏହିପରି ଭାବରେ ପ୍ରଥମ ବିଶ୍ଵଯୁଦ୍ଧ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା ।

(ଗ) ପ୍ରଥମ ବିଶ୍ୱଯୁଦ୍ଧ ଫଳରେ ରାଷ୍ଟ୍ରମାନଙ୍କର ଅର୍ଥନୀତି କିଭଳି ଭାବରେ ବିପର୍ଯ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଥିଲା ?

ଉ — ପ୍ରଥମ ବିଶ୍ୱଯୁଦ୍ଧ ଫଳରେ ରାଷ୍ଟ୍ରମାନଙ୍କର ଅର୍ଥନୀତି କିଭଳି ବିପର୍ଯ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଥିଲା ତାହା ନିମ୍ନରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି ।

(i) ଅର୍ଥନୈତିକ ବିକାଶରେ ବାଧା — ଯୁଦ୍ଧରତ ରାଷ୍ଟ୍ରଗୁଡ଼ିକର ସରକାର ସମସ୍ତ ଟଙ୍କା ଯୁଦ୍ଧରେ ଖଟାଇବାରୁ ସେହି ରାଷ୍ଟ୍ରଗୁଡ଼ିକରେ ଶିଳ୍ପ, ବ୍ୟବସାୟ, କୃଷି ଓ ବାଣିଜ୍ୟର ବିକାଶରେ ବାଧା ସୃଷ୍ଟି ହେଲା ଏବଂ ଅଧିକାଂଶ ଦେଶରେ ଉତ୍ପାଦନ ହ୍ରାସ ପାଇଲା ।

(ii) ଉତ୍ପାଦନ ହ୍ରାସ ପାଇବା ଯୋଗୁଁ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକୀୟ ଜିନିଷଗୁଡ଼ିକୁ ଅନ୍ୟ ଦେଶରୁ ଆମଦାନୀ କରାଯିବା ଫଳରେ ଲୋକମାନଙ୍କର ଆର୍ଥିକ ଅବସ୍ଥା ଦୁର୍ବଳ ହୋଇପଡ଼ିଥିଲା ।

(iii) ମୁଦ୍ରାସ୍ଥୀତି — ଭାରି ସଂଖ୍ୟାର ରଣ ଯୋଗୁଁ ଦେଶରେ ମୁଦ୍ରାସ୍ଥୀତି ଘଟିଲା ଏବଂ ଟଙ୍କାର ମୂଲ୍ୟ ହ୍ରାସ ପାଇଲା ଓ ଜିନିଷପତ୍ରର ଦରଦାମ୍ ହୁ ହୁ ହୋଇ ବଢ଼ିଲା ।

(iv) ଟିକସର ବୋଝ — ଆର୍ଥିକ ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ପୂରଣ କରିବାପାଇଁ ସରକାର ଦେଶରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଟିକସ ବସାଇଲେ, ଯାହାଦ୍ୱାରା ଦୁଃସ୍ଥ ଆର୍ଥିକ ଅବସ୍ଥାରେ ପାଡ଼ିତ ଲୋକଙ୍କ ଉପରେ ଏହା ବୋଝ ଉପରେ ନଳିତା ବିତ୍ତା ପରି ହେଲା ।

(ଘ) ପ୍ରଥମ ବିଶ୍ୱଯୁଦ୍ଧ ପରେ କି ପ୍ରକାର ସାମାଜିକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଘଟିଥିଲା ?

ଉ — ପ୍ରଥମ ବିଶ୍ୱଯୁଦ୍ଧ ଫଳରେ ବିଭିନ୍ନ ଦେଶରେ ସଂଘଟିତ ସାମାଜିକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ମଧ୍ୟରୁ କେତେକ ଗଠନମୂଳକ ହୋଇଥିବାବେଳେ ଅନ୍ୟ କେତେକ ହାନିକାରକ ଓ ନକାରାତ୍ମକ ହୋଇଥିଲା । ସେଗୁଡ଼ିକ ନିମ୍ନରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଗଲା ।

(i) ମହିଳାମାନଙ୍କ ଜୀବନରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ — ଯୁଦ୍ଧକ୍ଷେତ୍ରରେ ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଥିବା ସୈନ୍ୟଙ୍କ ସ୍ଥାନ ପୂରଣ କରିବାପାଇଁ ଅନେକ ଲୋକଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ ଚାକିରି ଛାଡ଼ି ସୈନ୍ୟବାହିନୀରେ ଯୋଗଦେବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା । ଫଳରେ ଉଚ୍ଚ ଚାକିରିଗୁଡ଼ିକରେ ଉପସ୍ଥିତ ବା ଖାଲି ସ୍ଥାନଗୁଡ଼ିକ ମହିଳାମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା ପୂରଣ ହେଲା ଓ ସେମାନେ ରାଜନୈତିକ ଆନ୍ଦୋଳନଗୁଡ଼ିକରେ ସକ୍ରିୟ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କଲେ ।

(iii) ବର୍ଣ୍ଣଗତ ଚିନ୍ତା ଦୂରୀକରଣ — ଯୁଦ୍ଧରେ ଜାତି, ଧର୍ମ, ବର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ବିଶେଷରେ ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ଦେଶର ବିଭିନ୍ନ ଜାତି ଓ ବର୍ଣ୍ଣର ଲୋକମାନେ ସକ୍ରିୟ ଭାଗନେବାଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଜାତିଗତ ବିଦ୍ୱେଷ ଓ ବର୍ଣ୍ଣଗତ ଚିନ୍ତା ହ୍ରାସ ପାଇଲା ।

(iv) ଶ୍ରମିକ ଶ୍ରେଣୀର ପୁନରୁତ୍ଥାନ — ଶ୍ରମିକମାନେ ଯୁଦ୍ଧ ସମୟରେ ବହୁ ଅସୁସ୍ଥ ଓ ଯୁଦ୍ଧସାମଗ୍ରୀ ଉତ୍ପାଦନରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରି ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଦେଶର ରାଜନୀତିରେ ଏକ ବିଶିଷ୍ଟ ସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କରିଥିଲେ ।

(v) ଶିକ୍ଷାର ପ୍ରଗତିରେ ଶିଥିଳତା — ବହୁ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ସୈନ୍ୟବାହିନୀରେ ଯୋଗଦେବା, ସାମରିକ ଶିକ୍ଷା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ହେବା ଓ ଅନେକ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ ବନ୍ଦ ହୋଇଯିବା ଫଳରେ ଶିକ୍ଷାର ପ୍ରଗତି ବାଧାପ୍ରାପ୍ତ ହେଲା ।

9 । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ୨୦ ଗୋଟି ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ଲେଖ ।

(କ) ପ୍ରାକ୍‌ଫର୍ଟ ସନ୍ଧି ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରାନ୍ତସ କେଉଁ ଦୁଇଟି ପ୍ରଦେଶ ଜର୍ମାନୀକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିଥିଲା ?

ଉ — ପ୍ରାକ୍‌ଫର୍ଟ ସନ୍ଧି ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରାନ୍ତସ ତା'ର ଦୁଇଟି ପ୍ରଦେଶ ଯଥା ଆଲସେସ୍ ଓ ଲରେନ୍ ଜର୍ମାନୀକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିଥିଲା ।

(ଖ) ୧୮୯୪ ମସିହାରେ କେଉଁ ଦୁଇଟି ଦେଶ ଏକ ସାମରିକ ଯୁଦ୍ଧ ସ୍ୱାକ୍ଷର କରିଥିଲେ ?

ଉ — ୧୮୯୪ ମସିହାରେ ରୁଷିଆ ଓ ପ୍ରାନ୍ତସ ଏକ ସାମରିକ ଯୁଦ୍ଧ ସ୍ୱାକ୍ଷର କରିଥିଲେ ।

(ଗ) ଉଗ୍ର ଜାତୀୟତାବାଦର ବିକାଶ ଫଳରେ ବିଭିନ୍ନ ଦେଶର ଚିନ୍ତାଧାରାରେ କି ପରିବର୍ତ୍ତନ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା ?

ଉ — (i) ଉଗ୍ର ଜାତୀୟତାବାଦର ବିକାଶ ଫଳରେ ଦେଶଗୁଡ଼ିକ କେବଳ ନିଜ ଦେଶକୁ ଭଲ ପାଇଲେ ଏବଂ ନିଜ ଦେଶର ସ୍ୱାର୍ଥ ସାଧନ ପାଇଁ ଚିନ୍ତା କଲେ ।

(ii) ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପଡ଼ୋଶୀ ଦେଶର ନାଗରିକଙ୍କ ପ୍ରତି ଈର୍ଷା, ବିଦ୍ୱେଷ ଓ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱିତାମୂଳକ ମନୋଭାବ ଜାଗ୍ରତ ହେଲା । ପ୍ରତ୍ୟେକ ବୃହତ୍ ରାଷ୍ଟ୍ର ନିଜକୁ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା ଉତ୍କୃଷ୍ଟ ବୋଲି ମନେକଲେ ।

(ଘ) ଶିଳ୍ପ ବିପ୍ଳବର ଅଗ୍ରଗତି ହେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ବିଭିନ୍ନ ରାଷ୍ଟ୍ର କାହିଁକି ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦ ନୀତି ଅବଲମ୍ବନ କରିଥିଲେ ?

ଉ — (i) ଶିଳ୍ପ ବିପ୍ଳବର ଅଗ୍ରଗତି ହେବା ଫଳରେ ଶିଳ୍ପପ୍ରଧାନ ଦେଶଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ଅଧିକ ଉତ୍ପାଦନ ପାଇଁ କଞ୍ଚାମାଲର ଆବଶ୍ୟକତା ଏବଂ ନିଜର ଚାହିଦାଠାରୁ ଅଧିକ ଉତ୍ପାଦିତ ହୋଇଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟର ବଜାର ଅନ୍ୱେଷଣ ଓ ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱିତା ଆରମ୍ଭ ହେଲା ।

- (ii) ଏହି ଇଉରୋପୀୟ ଦେଶଗୁଡ଼ିକ ଏସିଆ, ଆଫ୍ରିକା ଭଳି ଅନୁନ୍ନତ ଦେଶଗୁଡ଼ିକରେ ନିଜର ଅର୍ଥନୈତିକ ପ୍ରଭାବ ବିସ୍ତାର ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ରାଜନୈତିକ ଆଧିପତ୍ୟ ବିସ୍ତାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଉପନିବେଶମାନ ସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ଲାଗିପଡ଼ିଲେ । ତାହା ଏକ ନଗ୍ନ ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦୀ ନୀତିରେ ପରିଣତ ହେଲା ।
- (ତ) ଜର୍ମାନୀ କାହିଁକି ତୁର୍କୀ ସହିତ ମିତ୍ରତା ସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ଆଗ୍ରହୀ ହୋଇଥିଲା ?
- ଉ - (i) ୧୮୭୮ ବର୍ଲିନ ମହାସଭା ପରେ ତୁର୍କୀର ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ବ୍ୟାପାର ପ୍ରତି ଇଂଲଣ୍ଡର ପ୍ରବଳ ଉଦାସୀନତା ଓ ବିତୃଷ୍ଣାର ସୁଯୋଗ ନେଇ ଜର୍ମାନୀ ତୁର୍କୀ ସହିତ ମିତ୍ରତା ସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ଆଗ୍ରହୀ ହୋଇଥିଲା ।
- (ii) କାରଣ ଜର୍ମାନୀ ନିଜର ବାଣିଜ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ଓ ବର୍ଲିନ୍-ବାଗ୍ଦାଦ୍ ରେଳପଥ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ତୁର୍କୀର ଅନୁମତି ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା ।
- (ତ) ଫ୍ରାନ୍ସ ବ୍ୟତୀତ ସ୍ୱେଡ୍, ଜର୍ମାନୀ ଓ ଇଟାଲୀ କାହିଁକି ମରକୋ ଅଧିକାର କରିବାକୁ ବ୍ୟଗ୍ର ଥିଲେ ?
- ଉ - ଲୌହ ସମ୍ପଦର ପ୍ରାଚୁର୍ଯ୍ୟ ତଥା ଏହାର ଭୌଗୋଳିକ ଅବସ୍ଥିତି କାରଣରୁ ସ୍ୱେଡ୍, ଜର୍ମାନୀ ଓ ଇଟାଲୀ ମରକୋକୁ ଅଧିକାର କରିବାପାଇଁ ବ୍ୟଗ୍ର ଥିଲେ ।
- (ଛ) ଅଷ୍ଟ୍ରିଆର ସମ୍ରାଟଙ୍କଦ୍ୱାରା ଅଷ୍ଟ୍ରିଆ ସାମ୍ରାଜ୍ୟରେ କେଉଁ ତୁର ରାଜ୍ୟର ମିଶ୍ରଣ ବର୍ଲିନ୍ ମହାସଭା ସର୍ତ୍ତକୁ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରିଥିଲା ?
- ଉ - ଅଷ୍ଟ୍ରିଆର ସମ୍ରାଟଙ୍କଦ୍ୱାରା ଅଷ୍ଟ୍ରିଆ ସାମ୍ରାଜ୍ୟରେ ବୋସନିଆ ଓ ହର୍ଜଗୋଭିନା ରାଜ୍ୟଦ୍ୱୟର ମିଶ୍ରଣ ବର୍ଲିନ୍ ମହାସଭା ସର୍ତ୍ତକୁ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରିଥିଲା ।
- (ଜ) ପ୍ରଥମ ବିଶ୍ୱଯୁଦ୍ଧ ଫଳରେ କେଉଁ ରାଜବଂଶଗୁଡ଼ିକର ଶାସନର ସମାପ୍ତି ଘଟିଥିଲା ?
- ଉ - ପ୍ରଥମ ବିଶ୍ୱଯୁଦ୍ଧ ଫଳରେ ଜର୍ମାନୀର ହୋଏନ୍‌ଡୋଲେର୍ସ୍, ଅଷ୍ଟ୍ରିଆର ହାପ୍ସବର୍ଗ୍, ରୁଷିଆର ରୋମାନୋଭ୍ ଏବଂ ତୁର୍କୀର ଉସମାନୀ ଭଳି ପୁରାତନ ତଥା ମହାନ୍ ରାଜବଂଶଗୁଡ଼ିକର ପତନ ହୋଇଥିଲା ।
- (ଝ) ପ୍ୟାରିସ୍ ଶାନ୍ତି ସମ୍ମିଳନୀର ଅବ୍ୟବହିତ ପରେ ଗଠିତ ହୋଇଥିବା ଆଠୋଟି ନୂତନ ରାଷ୍ଟ୍ରର ନାମ କ'ଣ ?
- ଉ - ପ୍ୟାରିସ୍ ଶାନ୍ତି ସମ୍ମିଳନୀର ଅବ୍ୟବହିତ ପରେ ଆଠଟି ନୂତନ ରାଷ୍ଟ୍ର ଗଠିତ ହୋଇଥିଲା । ସେଗୁଡ଼ିକ ହେଲା ଡେନିସ୍କୋଭାକିଆ, ଯୁଗୋସ୍ଲାଭିଆ, ହଙ୍ଗେରୀ, ପୋଲାଣ୍ଡ, ଫିନ୍‌ଲ୍ୟାଣ୍ଡ, ଲିଥୁଆନିଆ, ଇଷ୍ଟୋନିଆ ଓ ଲାଟ୍ଭିଆ ।
- (ଞ) ପ୍ରଥମ ବିଶ୍ୱଯୁଦ୍ଧରେ କେଉଁ ଯୁଦ୍ଧ ଉପକରଣଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରଥମ ଥର ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥିଲା ?
- ଉ - ପ୍ରଥମ ବିଶ୍ୱଯୁଦ୍ଧରେ ଟ୍ୟାଙ୍କ, ଉଡ଼ାଜାହାଜ, ବୁଡ଼ାଜାହାଜ, ବିଷାକ୍ତ ବାଷ୍ପ ଓ ଆକାଶରୁ ନିକ୍ଷେପ ହେଉଥିବା ବୋମା ଭଳି ନୂତନ ଓ ଆଧୁନିକ ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ର ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥିଲା ।
- ୩। ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଗୋଟିଏ ବାକ୍ୟରେ ଲେଖ ।
- (କ) କି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବିସ୍ମାର୍କ ତୁଚ୍ଛି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ ?
- ଉ - ଫ୍ରାନ୍ସକୁ ଇଉରୋପରେ ଏକଘରିକିଆ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବିସ୍ମାର୍କ ତୁଚ୍ଛି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ ।
- (ଖ) କେଉଁ ସ୍ଥାନରେ କାଇଜର ଦ୍ୱିତୀୟ ଉଲ୍ଲିୟମ୍ ମରକୋ ସୁଲତାନଙ୍କୁ ସୁରକ୍ଷା ଯୋଗାଇଦେ, ମରକୋର ସାର୍ବଭୌମ ସମତା ବଜାୟ ରଖିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବେ ଏବଂ ସେଠାକାର ବାଣିଜ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସବୁ ଦେଶକୁ ସମାନ ସୁଯୋଗ ଦେବେ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରିଥିଲେ ?
- ଉ - ମରକୋର ଟାଞ୍ଜିଏର୍ ସହରରେ କାଇଜର ଦ୍ୱିତୀୟ ଉଲ୍ଲିୟମ୍ ମରକୋ ସୁଲତାନଙ୍କୁ ସୁରକ୍ଷା ଯୋଗାଇଦେ, ମରକୋର ସାର୍ବଭୌମ ସମତା ବଜାୟ ରଖିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବେ ଏବଂ ସେଠାକାର ବାଣିଜ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସବୁ ଦେଶକୁ ସମାନ ସୁଯୋଗ ଦେବେ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରିଥିଲେ ।
- (ଗ) ୧୯୦୬ ମସିହା ଜାନୁୟାରୀ ମାସରେ କେଉଁଠାରେ ଅବସ୍ଥିତ ସମ୍ମିଳନୀରେ ଫ୍ରାନ୍ସ ଶାନ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ଉପାୟରେ ଓ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ମରକୋରେ କେତେକ ଆର୍ଥିକ ସୁବିଧା ଉପଭୋଗ କରିବ କିନ୍ତୁ ମରକୋ ଅଧିକାର କରିପାରିବ ନାହିଁ ବୋଲି ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଗଲା ?
- ଉ - ୧୯୦୬ ମସିହା ଜାନୁୟାରୀ ମାସରେ ଆଲ୍‌ଜିରିଆରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ସମ୍ମିଳନୀରେ ଫ୍ରାନ୍ସ ଶାନ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ଉପାୟରେ ଓ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ମରକୋରେ କେତେକ ଆର୍ଥିକ ସୁବିଧା ଉପଭୋଗ କରିବ କିନ୍ତୁ ମରକୋ ଅଧିକାର କରିପାରିବ ନାହିଁ ବୋଲି ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଗଲା ।
- (ଘ) ୧୯୦୮ ମସିହାର କେଉଁ ଘଟଣାଟି ଅଷ୍ଟ୍ରିଆ ଓ ସର୍ବିଆ ମଧ୍ୟରେ ଶତ୍ରୁତା ବୃଦ୍ଧି କରିବାରେ ଏକ ନିର୍ଣ୍ଣୟାତ୍ମକ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲା ?
- ଉ - ୧୯୦୮ ମସିହାରେ ଅଷ୍ଟ୍ରିଆ ସମ୍ରାଟଙ୍କଦ୍ୱାରା ବୋସନିଆ ଓ ହର୍ଜଗୋଭିନା ରାଜ୍ୟଦ୍ୱୟର ମିଶ୍ରଣ

ଅଷ୍ଟିଆ ଓ ସର୍ବିଆ ମଧ୍ୟରେ ଶତ୍ରୁତା ବୃଦ୍ଧି କରିବାରେ ଏକ ନିର୍ଣ୍ଣୟାତ୍ମକ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲା ।

(ଡ) ଜର୍ମାନି କାଇଜର ଅଗାଧିର ବନ୍ଦରକୁ ପଠାଇଥିବା ଯୁଦ୍ଧଜାହାଜର ନାମ କ'ଣ ଥିଲା ?

ଉ - ଜର୍ମାନି କାଇଜର ଅଗାଧିର ବନ୍ଦରକୁ ପଠାଇଥିବା ଯୁଦ୍ଧଜାହାଜର ନାମ 'ପାଲ୍ଡର' ଥିଲା ।

(ଟ) ପ୍ରାନ୍ତସିଧ୍ ପର୍ଡିନାଣ୍ଡଙ୍କ ହତ୍ୟାକାରୀ କେଉଁ ଗୁପ୍ତ ସଙ୍ଗଠନ ସହିତ ସମ୍ପର୍କ ଥିଲା ?

ଉ - ପ୍ରାନ୍ତସିଧ୍ ପର୍ଡିନାଣ୍ଡଙ୍କ ହତ୍ୟାକାରୀ ସର୍ବମ୍ଭ ଗୁପ୍ତ ସଙ୍ଗଠନ 'ବ୍ଲାକ୍ ହ୍ୟାଣ୍ଡ' ସହିତ ସମ୍ପର୍କ ଥିଲା ।

(ଛ) ପ୍ରଥମ ବିଶ୍ୱଯୁଦ୍ଧରେ ପରସ୍ପରର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇଥିବା ଦୁଇ ଗୋଷ୍ଠୀ କ'ଣ ଭାବରେ ପରିଚିତ ଥିଲେ ?

ଉ - ପ୍ରଥମ ବିଶ୍ୱଯୁଦ୍ଧରେ ପରସ୍ପରର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇଥିବା ଦୁଇ ଗୋଷ୍ଠୀ 'ମିତ୍ରଶକ୍ତି' ଓ 'କେନ୍ଦ୍ରଶକ୍ତି' ଭାବରେ ପରିଚିତ ଥିଲେ ।

(ଜ) ଜର୍ମାନୀ କେବେ ଯୁଦ୍ଧ ବିରତି ସନ୍ଧିରେ ସ୍ୱାକ୍ଷର କଲା ?

ଉ - ଜର୍ମାନୀ ୧୯୧୮ ନଭେମ୍ବର ୧୧ ତାରିଖ ଦିନ ଯୁଦ୍ଧ ବିରତି ସନ୍ଧିରେ ସ୍ୱାକ୍ଷର କଲା ।

(ଝ) ପ୍ରଥମ ବିଶ୍ୱଯୁଦ୍ଧ ସମୟରେ ଜର୍ମାନୀର କାଇଜର କିଏ ଥିଲେ ?

ଉ - ପ୍ରଥମ ବିଶ୍ୱଯୁଦ୍ଧ ସମୟରେ ଜର୍ମାନୀର କାଇଜର ବିଟାଲ୍ ଉଲ୍ଲିୟମ୍ ଥିଲେ ।

(ଞ) ପ୍ରଥମ ବିଶ୍ୱଯୁଦ୍ଧ ପରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିବା ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ଅନୁଷ୍ଠାନର ନାମ କ'ଣ ଥିଲା ?

ଉ - ପ୍ରଥମ ବିଶ୍ୱଯୁଦ୍ଧ ପରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିବା ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ଅନୁଷ୍ଠାନର ନାମ 'ଜାତିସଂଘ' ଥିଲା ।

୪। ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଚାରିଗୋଟି ବିକଳ୍ପ ମଧ୍ୟରୁ ଠିକ୍ ଉତ୍ତରଟି ସଙ୍ଗେ ତା'ର କ୍ରମିକ ନମ୍ବର ବାଛି ଲେଖ ।

(କ) ୧୮୭୦ ମସିହାରେ କେଉଁ ଯୁଦ୍ଧରେ ପ୍ରାନ୍ତ ଜର୍ମାନୀଦ୍ୱାରା ପରାସ୍ତ ହୋଇଥିଲା ?

- (i) ରୁଷିଆ-ତୁର୍କୀ ଯୁଦ୍ଧ (ii) ବଲ୍‌କାନ ଯୁଦ୍ଧ
(iii) ଅଷ୍ଟିଆ-ସର୍ବିଆ ଯୁଦ୍ଧ (iv) ସିବାନ୍ ଯୁଦ୍ଧ

(ଖ) ୧୮୮୨ ମସିହାରେ ଜର୍ମାନୀ-ଅଷ୍ଟିଆ ରାଜନୀତିରେ କେଉଁ ଦେଶ ଯୋଗଦେବା ଫଳରେ ତ୍ରିଶକ୍ତି-ମେଣ୍ଟ୍ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା ?

- (i) ରୁଷିଆ (ii) ପ୍ରାନ୍ତ
(iii) ଇଟାଲୀ (iv) ଇଂଲଣ୍ଡ

(ଗ) ଇଂଲଣ୍ଡ କେବେ ରୁଷିଆ ସହିତ ଦୁଇ ସ୍ୱାକ୍ଷର କରିଥିଲା ?

- (i) ୧୮୯୪ (ii) ୧୯୦୨
(iii) ୧୯୦୪ (iv) ୧୯୦୭

(ଘ) ୧୮୯୦ ମସିହା ପରେ କେଉଁ ଦେଶ ନୌଶକ୍ତିରେ ଇଂଲଣ୍ଡ ଅପେକ୍ଷା ଅଧିକ ବୃଦ୍ଧି ପଟାଇଛି ବୋଲି ଘୋଷଣା କଲା ?

- (i) ଇଟାଲୀ (ii) ପ୍ରାନ୍ତ
(iii) ଜର୍ମାନୀ (iv) ରୁଷିଆ

(ଙ) ୧୮୯୯ ଓ ୧୯୦୭ ମସିହାରେ କେଉଁଠାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିବା ସମ୍ମିଳନୀଗୁଡ଼ିକରେ ଯୁଦ୍ଧ ନିବାରଣ ପାଇଁ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ କରାଯାଇଥିଲା ?

- (i) ବର୍ଲିନ୍ (ii) ଆଲ୍‌ଜେସିରାସ୍
(iii) ହେଗ୍ (iv) ପ୍ୟାରିସ୍

(ଚ) ଆର୍କଡ୍ୟୁସ୍ ପ୍ରାନ୍ତସିଧ୍ ପର୍ଡିନାଣ୍ଡ ଓ ତାଙ୍କ ପତ୍ନୀ ସୋଫିଆଙ୍କୁ କେଉଁ ଅଞ୍ଚଳରେ ହତ୍ୟା କରାଯାଇଥିଲା ?

- (i) ବୋସନିଆ (ii) ସର୍ବିଆ
(iii) ହର୍ଜେଗୋଭିନା (iv) ଅଷ୍ଟିଆ

(ଛ) କେଉଁ ତାରିଖରେ ଅଷ୍ଟିଆ ସର୍ବିଆ ଉପରେ ଆକ୍ରମଣ କରି ସର୍ବିଆ ବିରୋଧରେ ଯୁଦ୍ଧ ଘୋଷଣା କଲା ?

- (i) ୧୯୧୪ ଜୁନ୍ ୨୮
(ii) ୧୯୧୪ ଜୁଲାଇ ୨୩
(iii) ୧୯୧୪ ଜୁଲାଇ ୨୮
(iv) ୧୯୧୪ ଅଗଷ୍ଟ ୧

(ଜ) ଯୁଦ୍ଧରାଷ୍ଟ୍ର ଆମେରିକା କେବେ ପ୍ରଥମ ବିଶ୍ୱଯୁଦ୍ଧରେ ଜଡ଼ିତ ହେଲା ?

- (i) ୧୯୧୪ (ii) ୧୯୧୬
(iii) ୧୯୧୭ (iv) ୧୯୧୮

(ଝ) ପ୍ୟାରିସ୍ ଶାନ୍ତି ସମ୍ମିଳନୀରେ କିଏ ଚଉଦ ସୂତ୍ରୀ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ ?

- (i) ବିଟାଲ୍ ଉଲ୍ଲିୟମ୍ (ii) କ୍ଲେମେନ୍ସ
(iii) ଲ୍ୟାଫ୍ ଜର୍ଜ (iv) ଉଡ୍ରୋ ଉଲ୍ଲିୟମ୍

(ଞ) ପ୍ରଥମ ବିଶ୍ୱଯୁଦ୍ଧ ପରେ ରାଷ୍ଟ୍ରମାନଙ୍କୁ କାହିଁକି ବହୁ ପରିମାଣରେ କାଗଜ ଟଙ୍କା ପ୍ରଚଳନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଲା ?

- (i) ଉତ୍ପାଦନ ହ୍ରାସ ପାଇବା ଯୋଗୁଁ
(ii) ଭାରି ସଂଖ୍ୟାର ରଣ ଯୋଗୁଁ
(iii) ମୁଦ୍ରାସ୍ଥାପିତ ଯୋଗୁଁ
(iv) ଟଙ୍କାର ମୂଲ୍ୟ ହ୍ରାସ ପାଇବା ଯୋଗୁଁ

ଉତ୍ତର

- (କ) (iv) ସିବାନ୍ ଯୁଦ୍ଧ (ଖ) (iii) ଇଟାଲୀ
(ଗ) (iv) ୧୯୦୭ (ଘ) (iii) ଜର୍ମାନୀ
(ଙ) (iii) ହେଗ୍ (ଚ) (i) ବୋସନିଆ
(ଛ) (iii) ୧୯୧୪ ଜୁଲାଇ ୨୮ (ଜ) (iii) ୧୯୧୭
(ଝ) (iv) ଉଡ୍ରୋ ଉଲ୍ଲିୟମ୍
(ଞ) (ii) ଭାରି ସଂଖ୍ୟାର ରଣ ଯୋଗୁଁ